

***Facing Fear* av Anna Hampton**

Av Ingebjørg Nandrup, høgskolelektor ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole og utsending for Misjonssambandet i Indonesia

Facing Fear ble utgitt i 2023 av William Carey Publishing. Forfatteren Anna Hampton (pseudonym) har arbeidet tverrkulturelt i flere tiår, hovedsaklig i Afghanistan og Tyrkia. Anna og ektemannen Neal Hampton driver i dag kurs i risikovurdering og risikoteologi for kristne arbeidere over hele verden, med ønske om å utruste de som arbeider i høyrisikokontekster. *Facing Fear* er en oppfølger og videreføring av Annas første bok, *Facing Danger*, der hun etablerte et rammeverk for risikoteologi og prinsipper i møte med fare. I *Facing Fear* ønsker hun å utruste den som møter faren, for å bidra til å håndtere frykten og de praktiske følgene av å stå i fare.

Boken har et tydelig praktisk preg, men åpner med noen mer teoretiske avklaringer. Hampton innleder med å innføre begrepet *witness risk*, med mål om å favne de ulike typene risiko både tverrkulturelle og nasjonale arbeidere kan møte i evangeliseringsarbeid. Hun samler også en nyttig liste over ulike begrep for og henvisninger til både fare og mot i Bibelen. Videre presenterer hun ulike sider av risiko, bruker et bredt tilfang av eksempler fra egne og andres erfaringer, viser til best practices og aktuelle fallgruver. Boken avrundes med anbefalinger til ledere og sendeorganisasjoner, og med en oppfordring til *contagious courage* – å vise mot som smitter over til andre, men alltid uten å avfeie frykt.

Et viktig anliggende i første del av boken er å reflektere rundt måten vi behandler frykt. Hampton viser verdien av å gi frykten navn, å sette ord på det man opplever. Hun viser eksempler på forkynnelse om frykt som enkelt avfeier frykten, som antyder eller eksplisitt sier at en etterfølger av Jesus ikke skal kjenne på frykt. Hennes bidrag er å vise at dette ikke er målet, men at det heller er å finne kloke måter å forholde seg til frykten som naturlig oppstår i møte med fare. Frykt blir behandlet som noe man kan håndtere, vurdere, snakke om og stå i, og dermed kan man både lære og utvikle gode strategier i krevende situasjoner.

Videre lanserer hun uttrykket *anti-fragile faith*, og viser gjennom både bibeltekster, psykologi og eksempler erfaringer hvordan man kan forholde seg til tro, sårbarhet og det å mislykkes når tjenesten koster. Tro som er *anti-fragile* er ikke nødvendigvis den sterkeste eller uten feil, men det er tro som tåler en trøkk. På denne måten ufarliggjøres det å evaluere og å prøve seg fram, og konklusjonen er at *the sacrament of failure can be a holy situation*.

Hoveddelen av boken drøfter ulike sider ved risikofylte situasjoner, og tar opp ting som kommunikasjon, trusler, evakuering og møtepunktet mellom kall og risiko. Hampton henter teorier fra fagfelt som psykologi og teologi, men det er åpenbart at hun først og fremst skriver ut fra en imponerende innsikt i risiko, tjeneste og krevende situasjoner. Hun viser ofte til eksempler fra eget liv og erfaringer fra andre som hun har veiledet. Det er stadig menneskemøter som informerer teksten, og Hampton legger frem caser som er gjenkjennelige og relevante for ulike kontekster.

Styrken ved denne delen av boken er nettopp relevansen for lesere som møter eller skal møte lignende utfordringer. Hampton presenterer modeller og begreper som vil hjelpe til å tolke, vurdere, forberede for og evaluere risiko. Det er åpenbart at hun skriver fra erfaring, og vet nettopp hvilke fallgruver man bør være på vakt for og hva man kan gjøre for å stille så sterkt som mulig. I flere kapitler bidrar hun med spørsmål som kan brukes til refleksjon, alene eller i et team. Her løfte hun frem nyansene i en risikosituasjon: Både realitetene i situasjonen, hver enkelt sin opplevelse, og mulige løsninger. Hun gir sjelden klare svar eller enkle løsninger. På denne måten er *Facing Fear* aller mest et utgangspunkt for samtale, et sted å starte når arbeidere i felt alene eller i team skal forholde seg til risiko. Noen steder hadde det vært interessant å høre mer av Hamptons egne anbefalinger eller vurdering, men samtidig er det betryggende at hun har så stor respekt for kompleksiteten i risikokontekster til å holde igjen. Det presenteres ikke ligninger som går opp, men begreper, spørsmål og knagger som leseren selv kan bygge videre på.

Boken som helhet er en litt uklar kombinasjon av akademisk tekst, håndbok og oppbyggelig lesning. Fra en innledning med eksegese av grunntekst og drøfting av begreper og teorier beveger man seg videre til praktiske eksempler, før man innimellom får glimt av både fagfelt som psykologi og kommunikasjon og enkelte dypdykk i bibeltekster. I del 4, som henvender seg særlig til ledere, kommer en grundig drøfting av hvordan man burde møtt Jobs kone som i Job 2,9 oppfordrer Job til å spotte Gud og dø i møte med lidelsen. Kapitlet om Jobs kone er spennende, sjelesørgerisk og til ettertanke, men er et av flere elementer i boken som er vanskelig å plassere sjangermessig, og som kompliserer leseopplevelsen.

På tross av en svingende fremstilling er *Facing Fear* en gullgrube av erfaringsbasert kunnskap og teoretisk funderte refleksjoner om et komplekst tema. Her gis ingen enkle svar, men det er overflod av tilnærminger til temaet som alle som har kontakt med kristent arbeid i risikokontekster burde gjøre seg kjent med. Boken har et sjelesørgerisk preg og henvender seg tidvis direkte til arbeidere i krevende situasjoner, og det er nok denne gruppen og deres nærmeste ledere som vil ha størst utbytte av å lese boka fra perm til perm og ta med *best practices* videre inn i struktur og rutiner. Andre grupper som vil ha stort utbytte av boken er ledere og strateger i misjon, sjelesørgere og akademikere som studerer risiko og frykt fra et teoretisk perspektiv. Her finnes det mange perspektiver som ellers er vanskelig tilgjengelige dersom man ikke har

førstehåndserfaring fra slike kontekster, og Hampton foreslår også enkelte modeller og begreper som kan være spennende å vise til i en teoretisk drøfting, eksegese eller strategiplan.

I tillegg til de praktiske erfaringene og anbefalingene er bokens største bidrag en klar forståelse av frykt som noe man ikke skal unngå ellers skjemmes over, men som noe man kommer til å oppleve, men kan lære seg å forholde seg til. Dette er et spennende og viktig innspill både til kallsforkynnelse, forventningsavklaring til arbeidere og for å sikre klok veiledning av de som står i høy vitnerisiko.